

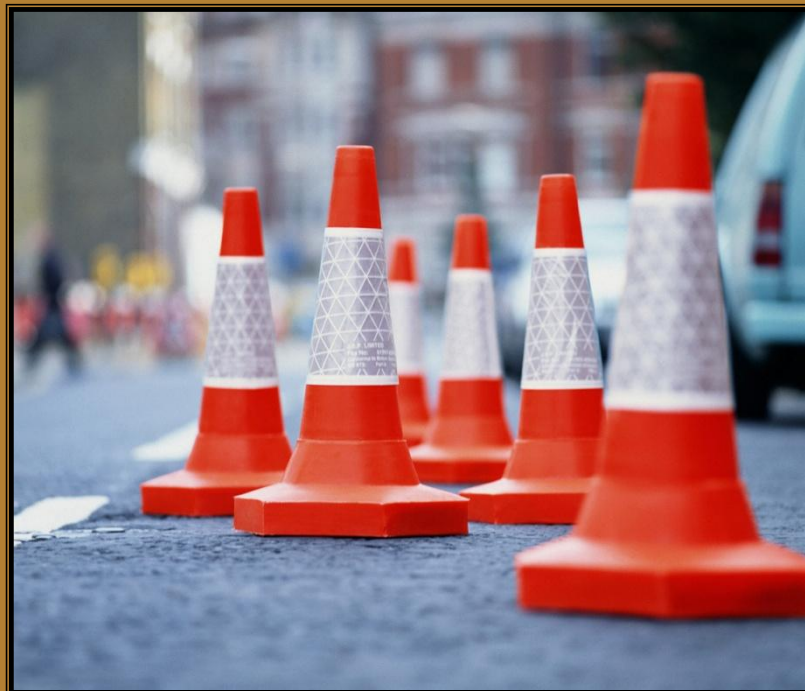

Oslo kommune

Byrådsavdeling for finans

Veileder – vedlegg

Gode investeringsprosesser i Oslo kommune

Vedlegg: Konseptvalgutredning for små prosjekter

Dato: 09.12.2011

Versjon: 0.9.0

Innhold

1	Introduksjon; investeringsregimet og små prosjekter	3
1.1	Innledning.....	3
1.2	Byrådsavdelingens styring av små prosjekter	3
1.3	Kvalitetssikring av små prosjekter	4
1.4	Introduksjon til krav for små prosjekter	4
1.5	Dokumentasjon.....	5
2	KVU-relevante krav for små investeringer	6
2.1	Etablering av behov.....	6
2.2	Etablering av mål	7
2.3	Etablering av krav	7
2.4	Vurdering av alternativer	8

Dokumentinformasjon

Dette dokumentet er vedlegg til veiledere for konseptvalgsutredning.

Refererte dokumenter

Nr.	Dokumentnavn	Dok.id.	Versjon	av dato
R1	Veileder for konseptvalgsutredninger			

Endringshistorikk

Dato	Endringsbeskrivelse	Sign	Versjon
09.12.11	Klar for godkjenning	A. Beichmann	0.9.0

1 Introduksjon; investeringsregimet og små prosjekter

1.1 Innledning

Følgende prinsipper er fastsatt for investeringer som omfattes av investeringsregimet i Oslo kommune:

1. Investeringsprosjekter skal følge prosjektmetodikken. Etterlevelse av dette skal kunne etterprøves i en uavhengig gjennomgang.
2. Alle større investeringsprosjekter skal være gjenstand for ekstern kvalitetssikring.
3. Økonomisk forpliktelse (investeringsramme og bevilgning) for kommunen fastsettes etter endelig KS2.

En rekke investeringer i Oslo kommune er små, med begrenset risiko. For disse vil det være overdrevent og unødig tidkrevende å utarbeide fullstendige konseptvalgutredninger i tråd med kravene som gis av veilederen. I kapittel 1.6 i veilederen gis det derfor mulighet for et eget løp for disse.

Det er ikke angitt en konkret beløpsgrense for hva som utgjør ”små” investeringer, men i denne sammenhengen preges de normalt av følgende karakteristikk:

- Investeringer med begrenset risiko og kompleksitet
- Investeringer med begrensede politiske føringer.
- Investeringene finansieres som sekkebevilgninger, uten egne poster i budsjettet.
- Investeringer som dekkes innenfor virksomhetens ordinære budsjetter.
- Lite innslag av konseptuelle vurderinger til grunn for investeringen. I stedet bærer de preg av mer rutinepregede og gjentakende investeringer.
- Enkeltinvesteringer som gjerne følger opp overordnede handlingsplaner.

I denne veilederen utdypes det løpet som veilederens kapittel 1.6 skisserer. Vi understreker samtidig at *hovedmetodikken* i investeringsregimet skal følges også for disse investeringene. Dette er etatens/bydelens ansvar å etterse, og det skal kunne dokumenteres at dette er gjort.

1.2 Byrådsavdelingens styring av små prosjekter

Virksomheter og byrådsavdelingene må finne frem til gode og effektive løsninger for styring av prosjektene, som er tilpasset deres sektorer. Vi vil understreke betydningen av

god dialog mellom etat/bydel og byrådsavdeling, særlig knyttet til å identifisere hvilke type investeringer som skal følge hvilke hovedløp.

Det må finnes frem til gode praktiske løsninger, der etat/bydel får fullmakter til å styre disse investeringene, og der oppfølgingen fra byrådsavdelingen tar utgangspunkt i den generelle virksomhetsstyringen og styringsdialogen.

Et forslag er at etaten/bydelen, med utgangspunkt i mål og risikovurderinger, setter opp en oversikt over alle prosjekter, store som små. I denne oversikten angir de hvilke prosjekter de mener bør følge de ulike løpene. Denne sendes årlig til byrådsavdelingen, som tar endelig stilling til forslaget i forkant av plan- og budsjettprosessen.

Det understrekes at det er den enkelte byrådsavdeling, ikke den enkelte etat eller bydel, som bestemmer hvilket av de to løpene for investeringsprosessen som skal gjelde for den enkelte investeringen.

1.3 Kvalitetssikring av små prosjekter

Det vil ikke være nødvendig med ekstern kvalitetssikring av denne type prosjekter, men prosjektene skal kvalitetssikres internt i kommunen, av miljøer som er kompetente og uavhengig ifht investeringen. Etatene/bydelene står fritt til selv å lage systemer for denne interne kvalitetssikringen. Gjennomført kvalitetssikring skal dokumenteres.

Byrådsavdelingen skal følge opp de foreliggende rutiner, prosedyrer og malverk for hvordan etat/bydel gjennomfører sine mindre investeringsprosjekter og at disse er ihht god internkontroll. De skal videre kunne ettergå enkeltprosjekter.

1.4 Introduksjon til krav for små prosjekter

Nedenfor skisseres de forenklede krav som gjelder for små prosjekter. Vi presiserer at dette ikke må leses som den reelle essensen av en konseptvalgutredning, dvs. ”hva som egentlig er viktig i en KVVU”. I stedet er kravene skalert ned for å fange opp hva som er viktig for akkurat denne type investeringer.

Kravene som stilles nedenfor må sees sammen med øvrige krav som kan stilles gjennom allerede eksisterende prosjektstøttesystemer i virksomhetene. Slike interne systemer vil normalt følge investeringen gjennom hele prosjektplanleggingen og gjennomføringen. Vårt fokus nedenfor er på de KVVU-relevante minimumskrav. Det er viktig å påpeke at andre forhold kan være relevante å dokumentere i de virksomhetsinterne prosjektstøttesystemene.

Slike forhold må kombineres med de KVVU-relevante kravene, se kapittel 2.

1.5 Dokumentasjon

Det er opp til virksomheten hvordan dokumentasjonen skal fremgå – om det skal etableres egne rapporter, om det lages tilpassede skjema og/eller om det inngår i virksomhetens prosjektstøttesystemer. Det er imidlertid nødvendig at det finnes skriftlig dokumentasjon som kan etterprøves av andre.

Omfanget må være tilstrekkelig til at det gis et tilfredsstillende beslutningsgrunnlag for etatsleder, eller den som er delegert myndighet til å fatte beslutninger. Vi tilrår at etatene/bydelene lager standard maler for etableringen av denne type dokumenter. Der det er mulig bør disse være integrert med de eksisterende prosjektstyringssystemer.

2 KVV-relevante krav for små investeringer

Kapittel 1 av dette vedlegget definerer hva som typisk kjennetegner små investeringer og hvordan disse behandles i kommunens investeringsregime. I dette kapitlet gis de KVV-relevante krav som stilles til slike investeringer. Dette er inndelt i fire deler: Etablering av behov, etablering av mål, etablering av krav og vurdering av alternativer.

Vi beskriver hver del og kravene som stilles til dem nedenfor, med fokus på innhold. Det vises til veilederen, ref R1, for definisjon av begreper og verktøy som kan brukes.

2.1 Etablering av behov

Følgende skal fremgå i etablering av behov:

- En kort oversikt over rammebetingelser og føringer som må tas hensyn til i investeringen.
- En kortfattet oversikt over dagens situasjon, herunder:
 - relevante forhold som eksempelvis regulering
 - omfang/bruk av dagens ytelse
 - areal
 - omliggende tjenester
 - annet som er nødvendig for å gi en tilstrekkelig oversikt over dagens situasjon og bruk av tjenesten
- En kort vurdering av konsekvensen av dagens situasjon.
- Et uttrykt behov for investeringen. Dette behøver ikke være kvantitativt uttrykt, men skal oppsummere behovet for denne investeringen.

2.2 Etablering av mål

Følgende skal fremgå i etablering av mål:

- Kort etablering av formål/målsetting for prosjektet.
 - Formålet/målsetningen skal vise kort hva som ønskes oppnås ved investeringen.
 - Det er ikke nødvendig å etablere et målhierarki utover dette,
 - Det er ikke et krav at målene oppfyller SMARTE-kriteriet,
- Det skal fremgå hvordan prosjektet støtter opp under virksomhetens etablerte mål, (f.eks at en ny holdeplass støtter opp under et virksomhetsmål om effektiv og sikker trafikkavvikling).
 - Alle virksomheter i kommunen skal ha etablert mål som en del av mål- og resultatstyringen, ref. kommunens prinsipper for til virksomhetsstyring
 - Alle investeringsprosjekter skal være relevante for virksomhetens måloppnåelse. Dette synliggjøres gjennom denne koblingen.
 - Velg et hensiktsmessig nivå i virksomhetens målhierarki, som prosjektets mål knyttes opp mot. (Det øverste nivået blir ofte for vidt til at prosjektets bidrag blir direkte synlig ifht måloppnåelsen.)
- Prioritering av resultatmålene ifht tid, kostnad og kvalitet i prosjektgjennomføringen.
 - Dette skal brukes til å vurdere og prioritere alternative løsninger.
 - Konkretiseringen av disse målene kommer først når et alternativ er valgt.

2.3 Etablering av krav

Følgende skal fremgå av etableringen av krav:

- Det skal gis en kort og oversiktlig opplisting av *skal-krav* som må ivaretas i løsningen og/eller i gjennomføringen av prosjektet:
 - Aktuelle konkrete krav som følger av lover og forskrifter
 - Virksomhetens absolutte krav til løsningen
- Det gis en kort og oversiktlig opplisting av eventuelle *bør-krav*. Disse vil det være ønskelig, men ikke nødvendig, at oppfylles gjennom investeringen. Ulike løsninger kan gi ulik oppfyllelse av *bør-kravene*.

2.4 Vurdering av alternativer

Følgende skal fremgå av vurderingen av alternativer:

1. Det gjøres en rask vurdering av mulige alternativer. Disse grovsorteres, og gjenværende alternativer (begrenset antall) beskrives kort.
2. Konsekvenser av hvert enkelte alternativene beskrives, slik at det gis et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag. Relevante forhold kan være:
 - oppfyllelse av krav som er stilt til løsningen
 - vurdering av i hvilken grad målet med investeringen nås
 - ytelse
 - virkning for brukere
 - virkning for andre berørte
 - avhengigheter til andre prosjekter / annet arbeid som pågår i virksomheten
 - særlige risikoforhold ved enkelte alternativer
 - investeringskostnad skal alltid beregnes for alle alternativer som utredes
 - andre forhold som vurderes som relevante for å gi et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag
3. Ut fra dette gjøres en tilrådning til valgt alternativ, som beskrives mhp:
 - omfang/avgrensning
 - investeringsbudsjett
 - overordnet fremdriftsplan
 - oversikt over særlige risiko- og usikkerhetsmomenter som må ivaretas i den videre planleggingen og prosjektgjennomføringen